

3 Legaszténia – olvasási-helyesírási nehézségek

ERNST REINHARDT VERLAG, MÜNCHEN–BASEL, 2013 (4. KIADÁS). ISBN 978-3-8252-4063-9

A terjedelmes kötet negyedik, átdolgozott kiadás: szakkönyv és egyben egyetemi tankönyv a pedagógusképzésben részt vevő hallgatók számára. A szerzők a bécsi, illetve grazi egyetem pszichológusai, akik hosszú ideje foglalkoznak a témával, melynek valamennyi részletkérdését igényesen tárgyalják.

Melyek a legfőbb kérdések? A legaszténia jellemzői, diagnosztikája, kialakulása, okai, a fejlesztés, kezelés lehetőségei. Bemutatásra kerülnek az információk feldolgozására, a neuropszichológiára, a biológiai tényezőkre és a szociális környezetre visszavezethető faktorok. A szerzők kitérnek az egyéb zavarokkal, magatartási jegyekkel való összefüggésekre is. A részleteket a következőkben ismertetjük.

Az olvasás és a helyesírás kialakulása: az írott nyelv elsajátításának előfutárai, az olvasási készség fejlődése (fázis-, valamint kompetencia-modellek), a helyesírás fejlődése (fázismodellek, előfeltételek), olvasás és helyesírás összefüggései. A szövegértés és az írásbeli kifejezés: az összetevők, a lejátszódó kognitív folyamatok, a részképességek mint előfeltételek. Az olvasástechnika tanításának alapvető módszeres eljárásai az első, majd a második és negyedik osztály között, a szövegértés iskolai fejlesztése, rávezetés megértési stratégiákra, a szókincsbővítés lehetőségei, a helyesírási, illetve a fogalmazási készség fejlesztése, az óraszervezés, a otthoni fejlesztés lehetőségei a kezdetektől a magasabb osztályokig. Az olvasási-helyesírási nehézségek meghatározása, gyakorisága, prognózisa, folyamata. A szövegértés, a szövegértés fejlődése. Az olvasási-helyesírási nehézségek különböző megnyilvánulási formái. Az okok: biológiai, genetikai faktorok, kognitív eredet, szociális körülmények. Olvasás szabadidőben, a TV szerepe.

Részletes bemutatásra kerül a diagnosztikai eszköztár, ideértve az emlékezet, intelligencia és az auditív megértés értékelését, valamint a magatartás megfigyelését is. Ugyancsak igen részletes a zárófejezet is, amely a fejlesztés, terápia lehetőségeit járja körül, melyek között kitérnek a szerzők a német nyelvterületen alkalmazott különböző pedagógiai eljárásokra és figyelmet szentelnek a szervezés, differenciálás kérdéseire, a szülők bevonására, az egyéni terápiára, ideértve ennek tervezését is.

A kötet tankönyvjellege megnyilvánul az egyes fejezetekhez csatolt összefoglaló kérdések megjelenésében is. Tárgymutató és részletes bibliográfia zárja a könyvet.

A legaszténia elterjedt zavar, előfordul a többségi iskolák és a gyógypedagógia területén egyaránt, ezért a könyvet haszonnal forgathatják egyetemünk különböző pedagógiai karainak német nyelven is olvasó oktatói és a gyakorló pedagógusok is.

Megtalálható az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar könyvtárában.

Csányi Yvonne